

endog mere overensstemmende med den Udviklingsgang, som Næring og Industrie have taget i den senere Tid. Det har ogsaa nogen Formodning for sig i hvad der skete, da Bryggerlauget i sin Tid blev ophævet; thi iskedet for at Bryggernes Antal skulde formodes at blive forøget, er det blevet formindsket siden den Tid, Laugnæringen bestod. Virkningerne deraf have vel været saadanne, at man paa ingen Maade har kunnet beklage sig derover. Men det kan være et Spørgsmaal, om ikke under andre Forhold og efter Bestaffenheden af Bagernæringen denne Næring kunde concentrere sig i meget faa Hænder, og, skjøndt det kunde være meget gavnligt med Hensyn til Byens Forsyning med Brød, saa er der dog nogen Ulempe, der skyder af en saadan Concurrence, den nemlig, at Næringen vilde falde i de mere Behavendes eller de mere Dygtiges Hænder, hvorved Andre udelukkedes. Det er vist, hvorledes disse Forhold, uagtet de have bidraget til den store Udvikling af Industrien og Productionen, dog i andre Lande have ført til lidet ønskelige sociale Tilstande, og at deraf har udviklet sig det fordærvelige System, der er bekendt under Navn af Socialisme. Jeg troer imidlertid ingenlunde, at det, saaledes som Forholdene nu ere hos os, vil betyde noget overmaade Stort, enten man gaar i den ene eller den anden Retning, enten at Bagerens Privilegium bliver ophævet, eller det bliver betydeligt indskrænket. Jeg troer, at Sagen ikke vil blive saa meget forskjellig fra, hvad den nu er; men medens det dog ingenlunde er evident, om Publicum vil vinde derved, saa er det vist, at Bagerne, om de end ikke i sin Tid vilde lide megen Skade, saa dog vilde blive foruroligede ved den omhandlede Forandring i deres Næring, og at det navnlig vilde være skadeligt for dem, forsaavidt det vilde kunne lægge dem Hindringer i veien for at faae optaget Prioriteter i deres Eiendomme. Vel var man i Cancelliet længe disponeret til ikke at gjøre noget Videre ved denne Sag, men vilde see an, hvad følger Regjeringens Rescript af 7de April 1841 vilde have, men imidlertid blev der fra flere Sider talt saa meget om, hvad Byen led ved disse Bageres Privilegium, at Cancelliet fandt sig opfordret til paa ny at sætte Sagen i

Devegelse, og det var i Slutningen af 1847 og i Begyndelsen af 1848, i hvilken Tid som bekendt den store Regjeringsforandring skete, at den var under Ventilation. Dengang var det almindeligt antaget baade af Magistraten og Borgerrepræsentanterne, der derover vare hørte, ligesom ogsaa af Cancelliet, at der burde skee nogen Forandring, men der var ulige Meninger om, hvorledes denne Forandring skulde skee; der var ulige Meninger imellem Magistraten og Borgerrepræsentanterne, imellem disse og en nedsat combineret Comitee; der var ogsaa ulige Meninger imellem Cancelliets Medlemmer. Jeg maa tilstaae, at jeg for min Deel var meest tilbøielig til den Mening, som tildeels stemte overens med Borgerrepræsentanternes, at man skulde ikke ophæve Privilegiet saaledes, at Bagernæringen skulde for Fremtiden være en aldeles fri Næring, dog med den Indskrænkning, at Vedkommende skulde have lært Bagerprofessionen, men at man skulde indskrænke sig til at give Flere Rettighed til at drive Bagernæring, det vil sige ikke blot indskrænket Næring som Fribager eller Rugbrødsbager, der ikke er af nogen stor Betydning, men Rettighed til fuldstændigt Bageri. Jeg troer, at man derved gif mere staaende frem imod Vedkommende, og at man dog opnaaede alle de Genstægte, man kunde have med den foreslaaede Forandring, og at man derhos holdt sig mere til det, der i de ældre Anordninger og Resolutioner er antaget, og det, som Hensigten har været med Rescriptet af 7de April, at Tallet kunde forhøies, naar Forholdene fordre det. Naar man antager, at Tallet 50 var reguleret som stemmende med de bestaaende Forhold, turde det være meest naturligt, at dette Tal blev forøget. Det er ogsaa det, som Stampe, der var en ivrig Fiende af Monopoler, og navnlig ikke vilde erkende, at Bagerne havde nogen Rettighed, som kunde være til Hinder for, at der blev anlagt flere Bagergaarde, skjøndt han ikke gif dybt i sine Undersøgelser derom, ønskede; han vilde kun, at man ved given Leilighed skulde begunstige flere Bagergaardes Anlæg, men han meente ingenlunde, at der skulde kunne nedlægges sig saamange Bagerere, som der vilde, og Resolutionen af 7de April 1841 gaar ogsaa blot ud paa, at Kon-